

Beantwoording vraag van de raad

Gesteld op	10 oktober 2023 – Oordeelsvormende vergadering
Beantwoord op	23 oktober 2023
Partij	VVD, LLB, VWB, GL, D66, Dorpsbelangen, PvdA, CDA
Onderwerp	Zienswijze Regionaal Risicoprofiel 2024 en Regionaal Beleidsplan 2024-2027

Beantwoording openstaande vragen raadsvoorstel zienswijze RRP 2024 en RBP 2024-2027 naar aanleiding van de oordeelsvormende vergadering van 10 oktober 2023. Hieronder wordt eerst de context geschetst van het regionaal risicoprofiel en het regionaal beleidsplan om meer beeld te krijgen ter beantwoording van de vragen.

Tijdens de beeldvormende vergadering van 3 oktober 2023 heeft de vertegenwoordiging van de Veiligheidsregio uiteengezet dat het regionaal risicoprofiel en het regionaal beleidsplan de documenten op strategisch niveau zijn.

Rampbestrijdingsplannen

Iedere veiligheidsregio is verplicht (op basis van artikel 17 Wet Veiligheidsregio's) om voor bedrijven met gevaarlijke stoffen een plan op te stellen, de zogeheten rampbestrijdingsplannen. Dit zijn dus plannen op tactisch niveau. Het bedrijf Sachem uit Zaltbommel is een van de bedrijven waarvoor een rampbestrijdingsplan verplicht is. In de rampbestrijdingsplannen zijn afspraken over de bestrijding van een incident bij een BRZO-bedrijf vastgelegd. De plannen beschrijven de te nemen maatregelen en coördinerende afspraken, specifiek gericht op (de omgeving van) een bepaald risico(object). Deze plannen zijn ook vertaald naar handzame informatiekaarten.

Regionale en landelijke planvorming

Voor bijna alle crisistypen zijn coördinatieplannen opgesteld. Hierbij is te denken aan uitval drinkwatervoorziening, gas- en elektriciteitsvoorziening, telecom en ICT, hoogwater en overstroming, spoor, infectieziekten etc. Deze plannen zijn in samenwerking met de desbetreffende partners (Vitens, Rijkswaterstaat, Waterschap, Prorail etc) opgesteld. De planvorming voor stralingsongevallen vindt landelijk plaats.

Algemene versus functionele keten

Rampenbestrijding en handhaving van de openbare orde en veiligheid vormen samen de algemene keten. Kenmerkend daarvoor is dat het de algemene zorg voor de bevolking betreft. Het gezag ligt bij de burgemeester of de voorzitter van de veiligheidsregio. Alleen in de algemene keten worden maatregelen getroffen jegens de bevolking in het algemeen, zoals een besluit tot evacuatie. Een functionele keten bestrijkt één specifiek terrein, zoals elektriciteit, sociale zekerheid, financieel verkeer, voedselveiligheid of een milieucomponent zoals bodem. Als het een crisis betreft in de functionele keten (bijvoorbeeld vitale infrastructuur, voedselveiligheid of terrorisme) dan ligt het gezag bij de vakminister, of namens de minister bij het zogenoemde rijksorgaan en niet bij de burgemeester of voorzitter van de veiligheidsregio. De betrokken partijen zijn verantwoordelijk voor het oplossen van het incident.

Alle functionarissen die een rol hebben hierin worden opgeleid, getraind en geoefend. Ook dit wordt samen met de partners (publiek-privaat) gedaan.

Vraag 1 VVD, CDA

Hebben wij voldoende middelen om de veiligheid van onze inwoners te waarborgen als er een calamiteit is in relatie met de combinatie spoorbrug (trein gevaarlijke stoffen), Waal (boten gevaarlijke stoffen) en Sachem in Zaltbommel?

Antwoord

Bovenstaande inleiding geeft inzicht in en beeld bij wat er op dit gebied al is voorbereid. Komen we hierin capaciteit tekort dan krijgen we, zoals loco-burgemeester De Geus ook aangaf, bijstand van omliggende regio's en indien nodig van landelijke structuren.

Vraag 2 VVD, CDA

In hoeverre genieten onze inwoners bescherming als er een calamiteit is bij een kerncentrales in België?

Antwoord

Het Landelijk Crisisplan Straling (LCP-S) is in 2021 vernieuwd en in werking getreden. Een van de maatregelen is dat binnen 100 kilometer van een centrale (in zowel het binnen- als het buitenland) jodiumtabletten verstrekt worden aan kinderen tot 18 jaar en zwangere vrouwen. Dit is gebeurd in 2017 en de tabletten zijn houdbaar tot 2026. De tabletten zijn ook zonder recept te verkrijgen bij drogisterijen en apotheken.

Vraag 3 VVD

In hoeverre kan de impact van een uitval stroomvoorziening bij burgers en bedrijven op het bordje van inwoners en bedrijven worden geschoven?

Antwoord

Bij grootschalige verstoringen moet gewerkt worden aan de hand van onderstaande prioritering:

- 1) openbare orde en veiligheid en volksgezondheid;
- 2) vitale infrastructuur en belangen;
- 3) bedrijfsleven en economische belangen.

Burgers die minder of niet-zelfredzaam zijn, krijgen dus prioriteit. Dit geldt ook voor bedrijven die een vitaal belang hebben zoals een ziekenhuis. Gaat het enkel om economische belangen dan krijgen die geen prioriteit. Eventuele (financiële) gevolgen zijn voor eigen (bedrijfs)risico.

Vraag 4 LLB, GroenLinks

Waarom is het scenario 'ingrijpende gebeurtenis' niet van toepassing?

Antwoord

Dit staat opgenomen in het overzicht in bijlage 4. Boven het overzicht is uitgelegd wat hieronder wordt verstaan: 'grootschalige maatschappelijke onrust door spanningen tussen etnische bevolkingsgroepen'. Dit is niet van toepassing in West Betuwe.

Vraag 5 LLB

Welke concrete inspanningen gaat de veiligheidsregio leveren om verstoring van telecom en ICT te voorkomen? En voor uitval van de stroomvoorziening?

Antwoord

Overbelasting van het netwerk is een zorg voor de functionele keten. Dit valt dus buiten de scope van de veiligheidsregio. Heeft het impact op de algemene keten zoals bijvoorbeeld uitval van 112 dan worden wel maatregelen getroffen. Zo hebben alle vitale partijen continuïteitsplannen en uitwijkmogelijkheden.

Ook bij uitval stroomvoorziening ligt het oplossen van de problematiek in de functionele keten. Bij impact op de algemene keten zie de toelichting bij vraag 3. Concrete actie die onlangs genomen is, is bijvoorbeeld de grootschalige systeemtest in 2022 die in het teken stond van stroomuitval.

Vraag 6

Bekend is dat de gemeente West Betuwe teveel betaald aan de veiligheidsregio. Moet dit in deze zienswijze naar voren komen of zijn daar andere momenten voor?

Antwoord

Dit punt is al genoegzaam bekend bij de Veiligheidsregio. Het zal zeker in de komende tijd onderwerp zijn van gesprek.

Opmerking 1 VWB, Dorpsbelangen

In relatie tot het incidenttype 'verstoring openbare orde' wordt aan de veiligheidsregio het volgende meegegeven: ga bij de advisering bij evenementen uit van eenvoud, en het constructief en in gezamenlijkheid werken vanuit mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden.

Antwoord

Tijdens de beeldvormende vergadering is opgemerkt dat de veiligheidsregio de burgemeester adviseert over de ingediende vergunningaanvraag. Daarbij vindt toetsing plaats aan de hand van geldende wet- en regelgeving. Ongetwijfeld komen er in het kader van de advisering ook mogelijke alternatieven naar voren. In onze verbeteraanpak van het vergunningenproces ligt de zogenoemde meedenkfunctie niet bij de teams die met toetsing van vergunningsaanvragen belast zijn, maar bij een van de andere beleidsmatige teams.

Opmerking 2 D66

Door de veiligheidsregio wordt aangegeven dat het risicoprofiel na twee jaar geëvalueerd en voorgelegd wordt aan het algemeen bestuur. Het nadrukkelijke verzoek aan de veiligheidsregio is de aangepaste versie van het profiel weer ter zienswijze voor te leggen aan de raden.

Antwoord

Dit punt zal te zijner tijd in het algemeen bestuur worden afgewogen.

Opmerking 3

In de samenvatting van West Betuwe is in het overzicht te zien dat het crisistype 'incidenten met giftige stoffen in open lucht' niet van toepassing is.

Antwoord

Terecht wordt door meerdere raadsleden opgemerkt dat dat niet correct is. Waarschijnlijk is in de samenvatting een foutje geslopen. In de bijlage behorend bij het regionaal risicoprofiel is op pagina 14 te lezen dat dit wel het geval is.